

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◆ Godišnja pretplata 50 din ◆ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◆ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◆ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ◆ Oglasi po ceniku ◆ Rukopisi se ne vraćaju ◆

Beograd, 3 decembar 1938

God. IX ◆ Broj 44

Sokolstvo je najsvečanije proslavilo 20-godišnjicu Ujedinjene Jugoslavije!

Vedra pogleda i radosna srca, proslavilo je jugoslovensko Sokolstvo jučerašnji Prvi decembar, kao praznik vere, samosvesti i pobe, kao simbol nacionalne moći i kao jubilarni dan osnivanja ujedinjene Kraljevine, otadžbine jedinstvenog jugoslovenskog naroda, — svih ravnopravnih Srba, Hrvata i Slovenaca.

Gdegod postoji jugoslovensko Sokolstvo, — a ono je kao nikoja druga organizacija, raširilo svoja krila nad čitavom jugoslovenskom zemljom, do najudaljenijeg planinskog sela, pa i preko državnih granica, gdegod se jugoslovenski misli i oseća, — svuda je na dan Prvog decembra zrak podrhtavao od zvuka sokolskih koračnica, svuda je sunčani dan pozdravljao žive šare sokolskih odora, svuda su nepregledne mase klicale narodnoj i sokolskoj misli, svuda su se dizale najvruće želje i prolamali najradosniji poklici za sreću Kralja i naroda, te za veličinu i budućnost jugoslovenske otadžbine.

Sokolstvo može zaista da bude ponosno na svoju proslavu Prvog decembra i na manifestacije kojima je obeležilo dvadesetgodišnjicu nezavisne i ujedinjene Kraljevine. Ono je i toga dana, kao i uvek, predstavljalo kvasac narodne jednodušnosti i obuševljenja, bratske sloge i plemenitih namera svih krajeva zemlje, svih narodnih slojeva, svih grupa i mišljenja. Ono je ustalasalo i povelu za sobom omladinu, počevši od seoske i radničke pa do studentske, i sve što je dobre volje i plemenita srca u našoj zemlji, okupilo u stremljenjima ka boljoj narodnoj budućnosti. Dovoljno je bilo pogledati na goleme falange sokolske i studentske omladine u Beogradu, koja je, kao jedan čovek, klicala »Branimo otadžbinu!«, »Hoćemo mir, u časti i dostojanstvu!« i »Živela slobodna i velika Jugoslavija!«, kao i na razdragano oduševljenje tih hiljada i hiljada mladih lica, na zboru u dvorani prestoničkog Sokola-Matice, pa da se i najveći skeptik sa obnovljenom verom i pouzdanjem obrati na obzorja što nam se otkrivaju u trećem deceniju našeg državnog života, — i pored svih perturbacija koje se danas događaju u svetu.

Ovogodišnja prvodecembarska sokolska proslava otkrila nam je novo buđenje i nov polet u našim narodnim masama, ozaren vedrinom i suncem mladenačkog jutra, sa koga, u susret novoj budućnosti, lete bodra i svesna jata novih sokolskih naraštaja, naveštajući majci Jugoslaviji i čitavom narodu: — Sretno nam, časno i plodno bilo treće desetleće!

Svečanosti u Beogradu

Poklon na Oplencu

Sokolska proslava 20-godišnjice državnog i narodnog ujedinjenja, u Beogradu, započela je već 30 novembra. Toga dana, posle podne, pošla je delegacija, sastavljena od prvog zamenika Starešine, brata Gangla, te braće inž. Smiljanića, inž. Radulovića, dr. Pihlera i Mihajla Nikolića, na Oplenac, da se pokloni na grobu Kralja Petra Oslobođioca i Viteškog Kralja Ujedinitelja Aleksandra. U ime Sokolstva položio je brat Gangl na oba groba kite cveća sa trakama, na kojima je pisalo: »Sokolstvo Kralju Oslobođiocu« i »Sokolstvo Kralju Ujedinitelju«.

Odavanje počasti mrtvima

Sutradan ujutru pošla je delegacija Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koju su sačinjavali prvi zamenik starešine brat E. L. Gangl, te braća dr. Arsenijević, Ivo Radić, inž. Radulović, Mihailo Nikolić, i Dr. Milorad Dragić, na beogradsko groblje, gde je položila venac na spomenik branilaca Beograda i time, u ime Sokolstva čitave Jugoslavije, odala počast herojima koji su pali na braniku otadžbine i njene prestolnice. Delegacija je položila i kitu cveća na grob poč. starešine brata Đure Paunkovića. Na traci za venac branioćima Beograda stajao je natpis: »Sokolstvo palim borcima, na dan 20-godišnjice ujedinjenja«, a na traci za brata Paunkovića bio je natpis: »Sokolstvo svome starešini«.

Delegacija Saveza SKJ položila je kite cveća i na grobove Steve Todorovića, Mihajla Kovačevića i Momčila Branovačkog. Pored toga je delegacija

sokolske župe Beograd položila venac na grob Neznalog Junaka, na Avali, a ostala sokolska društva u Beogradu iskitila su cvećem grobove svojih pomrlih članova.

Svečano dizanje zastave

Prvi Decembar je praznik čitavog naroda, ali je Sokolstvo, kao stari prvoborac jedinstva i slobode, uvek predvodilo u proslavi tog dana, pa je tako učinilo i ove godine, kada se na taj dan slavi dvadesetgodišnjica postojanja naše ujedinjene i nezavisne jugoslovenske države.

U čitavoj zemlji je Sokolstvo proslavilo najsvečanije Prvi Decembar, ali

naročito je veličanstvena i značajna bila ta svečanost u Beogradu, gde se nalazi sedište Saveza SKJ, i to baš u onom istom domu, u kome je, pred 20 godina, veliki akt ujedinjenja oživotvoren.

Akciju za proslavu preuzelo je u Beogradu starešinstvo Sokolske Župe Beograd i veoma uspešno je izvelo. Na saradnju je pozvalo sva nacionalna i kulturna udruženja u Prestonici, kao i našu studentsku omladinu, koji su se pozivu najpripravnije odazvali i tako u velike pridoneli uspehu svečanosti.

Proslava u Beogradu je počela rano u jutru, svečanim dizanjem državne i nacionalne jugoslovenske zastave na naročtom jarbolu na Terazijama. Tačno u 9 sati pošla je uprava Župe, iz prostorija Saveza pred jarbol, gde je zastava uz sviranje državne himne i uz zanosno klicanje, uzdignuta. Na to je Starešina Župe, brat Dr. M. Gradojević održao zanosan patriotski govor, u kome je podvukao da su se mnoge zastave, kroz istoriju, vijale na bedemima Beograda, dok nije Vožd Karađorđe, za sva vremena, na tim istorijskim bedemima usadio zastavu Srbije, kao simbol nacionalne pobe, koju će Kralj Petar Oslobođilac i Viteški Kralj Aleksandar dovesti do još većih i slavnijih pobe. Taj sveti simbol nacionalne snage i ponosa, naša mila jugoslovenska zastava, neka nas uvek bodri i okuplja.

Muzika je zatim otvirala »Hej Sloveni!«, a manifestacije Kralju i Jugoslaviji, odjekivale su još dugo glavnim trgom prestolnice.

Veličanstvena povorka

Nešto pre 10 sati krenula je povorka sokolstva, nacionalnih i kulturnih udruženja i studentske omladine, iz ulice Kneza Pavla, ispred Sokolskog društva Beograd I, prema Terazijama. U povorci su uzeli učešća, najpre Sokoli, sa Prvim Zamenikom Starešine, br. E. Ganglom, i ostalim članovima Savezne uprave i starešinstva Župe na čelu; a zatim: Udruženje invalida, Udruženje dobrovoljaca, Rezervni oficiri i ratnici, Narodna odbrana, Kolo Srpskih sestara, Jadranska Straža, Savez emigrantskih organizacija u Jugoslaviji, se-

oski sokolski omladinci, a iza njih ogromna povorka od nekoliko hiljada beogradskih studenata; i konačno sokolska konjica. U povorci je išlo i nekoliko muzika, koje su svirale narodne melodije, a Sokoli i studenti su najoduševljenije klicali Kralju, Jugoslaviji, vojsci, starim ratnicima, Sokolima, itd. Studenti su nosili i velike natpise za slobodu i nezavisnost Jugoslavije, za mir među narodima i za narodnu slogu.

Evokacija istoriskog događaja

U 10 i po sati je povorka stigla pred zgradu Saveza SKJ, u kojoj je pred dvadeset godina (pošto je kraljevski dvor za vreme okupacije bio oštećen od neprijatelja) bio uređen dvor za tadašnjeg Regenta Aleksandra i u čijoj svečanoj dvorani je Regent Aleksandar primio predstavnike Narodnog Veća Nezavisne države Slovenaca, Hrvata i Srba, te zajedno sa njima proglasio ujedinjenje čitavog našeg naroda u zajedničku i jedinstvenu jugoslovensku državu.

Dom Saveza SKJ, bio je dakle, u neku ruku svečar prvodecembarskih svečanosti, pa je odlučeno da se u njemu, kao najsvečaniji momenat proslave, rekonstruiše akt od Prvog Decembra 1918, kao najviši izražaj pijeteta prema Viteškom Kralju Ujedinitelju i prema svima onim rodoljubivim muževima, koji su u tom aktu učestvovali i koji su doprineli stvaranju današnje naše mile Jugoslavije. U svečanoj sali nalazila se u dnu slika Nj. V. Kralja Petra II, u sokolskoj odori, a desno od nje, baš na mestu na kome je, živ i ozaren od sreće, stajao pred dvadeset godina junački Regent, stajala je bista blagopoćivšeg Kralja Aleksandra, sa gorećim kandilom pred njome. Tu, pred likom kralja Ujedinitelja i nosioca Njegovog amaneta, mladog Kralja Petra, okupili su se predstavnici svih ratničkih, nacionalnih i kulturnih udruženja u Beogradu, sa starešinstvom SSKJ i starešinstvom beogradske sokolske župe na čelu, a bio je prisutan i izaslanik Ministra vojske i mornarice, general Stajić, zatim predsednik beogradske opštine, g. V. Ilić te izaslanici Skupštine i Senata, itd.

Nakon što je u dvoranu ušao izaslanik Nj. V. Kralja, pukovnik Poleksić, pozdravljen sviranjem državne himne i poklicima Kralju i dinastiji, uzeo je reč starešina beogradske sokolske župe, brat Gradojević, koji je kazao, između ostalog:

»Pre 20 godina, na ovome mestu, u ovoj dvorani odigrao se nada sve za nas Jugoslovane znamenit istorijski čin, ovde je proklamovano ujedinjenje Srba, Hrvata i Slovenaca, u jednu jedinstvenu narodnu državu.

Aleksandar, Regent Srbije, pobednik sa Kumanova, Cera, Dobrog Polja i Kajmakčalana, stajao je ovde, gde se sada, ovaj, nalazi samo bista njegova, okružen članovima kraljevske vlade, u prisustvu svoga odanog vojvode, Živojina Mišića. A prema njemu stajali su, ozbiljni i radosno uzbuđeni, predstavnici Narodnog Veća nezavisne države Slovenaca, Hrvata i

Svečano dizanje jugoslovenske zastave na Terazijama

Srba sa predsednikom d-rom Antom Pavelićem na čelu.

Oni su toga dana došli u Beograd, da Njegovom Kraljevskom Visočanstvu Regentu Aleksandru saopšte jednodušnu narodnu volju, da se Slovenci, Hrvati i Srbi, koji su dotle bili pod austrijskom vlašću, ujedine sa Kraljevinom Srbijom i Kraljevinom Crnom Gorom, sa kojima se već pre toga ujedinila Vojvodina.

Brat Gradojević je završio da je Župa Beograd smatrala, da će najbolje proslaviti 20-godišnjicu Jugoslavije, ako u što punijem obimu evocira akt ujedinjenja, pa je zato dao reč, najpre bratu Stefanu, članu Župe Beograd, da pročita Adresu koju je pred dvadeset godina, u ime Nar. Veća, predsednik Dr. A. Pavelić pročitao Regentu Aleksandru; a zatim bratu Momiru Sinobadu, da pročita odgovor Regenta Aleksandra na tu adresu.

U dubokoj i svečanoj tišini saslušali su prisutni oba ova istoriska dokumenta, prekidajući čitanje samo spontanom poklicima: „Slava Kralju Petru Oslobodiocu!“ i „Slava Kralju Ujedinitelju!“. U isto vreme su zvučnici prenosili sve te govore među golemo mnoštvo koje se sakupilo u velikoj bašti Saveza i pred zgradom, a koje je također popratilo čitanje burnim ovacijama.

Kada je čitanje završeno, brat Gradojević je uzeo ponovo reč i kazao:

„Prošlo je od tada 20 godina. Život naše države poput mlade, bujne reke u gornjem svome toku, bio je često buran i hučan, ali uvek i stalno upravljen ka tome, da elementarnom snagom narodne svesti i njegovog genija otklanja i ruši sve prepreke, kako bi sebi izgradio stalno i duboko korito, neprekidno, bez ikakvih brana i ustava od Triglava do Đevđelije. Svi mi živi učesnici u tome izgrađivanju pozvani smo i odgovorni pred budućnošću, da životvorne energije našega naroda i dalje upućujemo u tome pravcu, kako bi ceo jugoslovenski narod bio jedinstvenom mišlju prožet i izatkan“.

Podvukao je zatim, kako je, po želji blagopočivšeg Kralja Aleksandra, Sokolstvo uzelo pod svoje otkrilje dom u kome je proglašen akt ujedinjenja, pa zato — ceneći visoko prosvetljeni um Nj. Kr. Visočanstva, Kneza Pavla, koji je dao toliko dokaza ljubavi prema istoriskim spomenicima, izražava želju da se ta narodna svetinja sačuva od rušenja, preti!

Brat Gradojević je završio:

„Ka ostvarenju 1. decembra stremili su naporu naših najslavnijih vladara kroz vekove, ljubav naših patrijarha i vladika, umovi naših prosvetčenih književnika, naučnika i umetnika. Do njega se došlo kroz more krvi koju je prolila naša hrabra i nepobediva vojska, on je iskupljenje za nebrojene muke i vekovne patnje našega naroda.“

Osveženi i okrepljeni duhom istorije koja nam sa ovoga mesta rečito govori, šta nam je svima dužnost u nastupajućoj budućnosti, poklonimo se u duši besmrtnim neimarima naše slobodne i ujedinjene države, poželimo dug život i sreću onima koji su živi i koji su je gradili, kao i onima koji je sada izgrađuju.

Neka živi Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II!

Živela Jugoslavija!

Živeo ujedinjeni jugoslovenski narod!

Na koncu je akademsko pevačko društvo „Obilić“, pod ravnanjem g. Br. Dimitrijevića, otpevalo, „Pesmu sokolskih legija“, od brata Gradojevića, pa je time ova značajna svečanost završena, ostavivši najdublji utisak na sve prisutne.

Posefa Dvorani Ujedinjenja

Savez SKJ zaključio je da na dan Prvog decembra publika može razgledati veliku saveznu dvoranu, u kojoj je, pred dvadeset godina, proglašeno ujedinjenje Srba, Hrvata i Slovenaca u nezavisnu državu. Pregled dvorane bio je dozvoljen od 11.30 do 18 časova, pa ju je publika u velikom broju posetila, želeći da vidi mesto na kome je proglašena današnja velika Jugoslavija.

Sva prestonička udruženja za jaku i nezavisnu Jugoslaviju!

Posle svečanosti u prostorijama Saveza SKJ, formirala se ponovo povorka, istim redom kao i ranije, i, kroz špalir oduševljenog građanstva, pošla Kralja Milana ulicom, do velike dvorane Sokolskog društva Matica, u Deligradskoj ulici. Opet su Sokoli i omladina burno klicali Jugoslaviji i opet su bili svuda srdačno pozdravljeni.

Ogromna dvorana Sokolskog društva Matice ispunila se brzo, do poslednjeg mesta, a dobar deo građanstva nije mogao niti da uđe, već se sa ulice pridružio slavlju.

Pored izaslanika Nj. V. Kralja i i-

od celokupnog Sokolstva, kao i od ostalih slušalaca, a naročito od omladine, popraćeno burnim odobravanjem.

Prvi je uzeo reč, u ime Saveza ratnih dobrovoljaca brat Miroslav Krejčik, koji je kazao između ostalog:

„Nama dobrovoljcima, govoriti o prvom decembru nije ni malo teška stvar, jer smo mi, bivši ratni dobrovoljci, daleko pre 1. decembra 1918 godine rekli svoju reč. Mi smo već onda polagali dobrovoljno naše mlade živote za prava čoveka, pravičnost, pravdu i slobodu naroda. Mi bivši ratni dobrovoljci, kojih je bilo

potlačenoj braći, svesni da su u najkritičnijim danima naše narodne istorije časno ispunili svoju dužnost prema Kralju i Otadžbini, s ponosom gledaju na svoju prošlost i velika dela našeg oružanog naroda, iz kojih je ponikla velika, moćna i ujedinjenja Jugoslavija.“

Sećajući se s dubokim pijetetom onih neimara Jugoslavije, koji po rečima pesnikovima „među carstva ovog kostima svojim beležiše“, rezervni oficiri i ratnici smerno se klanjaju njihovim svetlim senima pozivajući mlade generacije, kojima u amanet ostavljaju s mukom i krvlju stečene tekovine, da im mnogobrojne žrtve, nesebično i voljno primete na oltar otadžbine, budu stalni podsreć u radu za dobro Kralja, napredak jugoslovenske nacije i veličinu jugoslovenske države.“

Kao treći je govorio, u ime Narodne Odbrane, Dobrovoje Vujić i kazao:

„Istorija našeg vitalnog naroda puna je slavnih datuma, puna podviga, i borbe za slobodu; puna neodoljive volje da postoji i živi kao nezavisna i slobodna narod. Ali 1. decembar 1918., važnošću i značajem, lebdi kao kruna svih događaja i vremena. Taj dan u sebi skuplja krajnje ciljeve svih pojedinačnih napora i patnji, svih delova našeg jugoslovenskog naroda. Njime je ostvaren krajni smer i san Južnih Slovena: da se sliju u jednu državu, u jednu naciju, u jednu etiku, u jednu sudbinu i život. On njime dobija svoje vaskrsnuće, svoj preobražaj od maloga, razdrobljenoga i neznatnoga, ka moćnom, ujedinjenom i velikom; od porobljenoga ka slobodnom; od delova ka celini. Taj akt je pouzdan temelj za dalju budućnost Južnih Slovena, jer ih udružuje u jedan interes, jednu želju, jedan osećaj i duh. Sadržano ujedno, on je likvidacija teške prošlosti, nagrada za ogromne žrtve i garancija trajne slobode, veličine i moći.“

Pošto je zatim ocrtao ulogu Narodne Odbrane u radu za ujedinjenje, završio je uverenjem, da će zastava našeg jedinstva, držana rukom našeg mladog Kralja, i pouzdano pridržana, do Njegovog punoletstva, rukom Strica Mu, Kneza Namesnika, vazda lepršati gordo i visoko!

U ime Oblasnog Odbora Jadranske Straže u Beogradu, uzeo je reč g. Jovan Marković, opunomoć. ministar u m. i naročito podvukao odanost članova Jadranske Straže prema Kralju i Kraljevskom Domu, prema narodnom jedinstvu, veseleći se Prvom Decembru, kao danu koji je, između ostalog, doneo slobodu i našem Jadranu, „tom najlepšem ukrasu ujedinjene otadžbine i najjačoj njenj odbrani“.

Veoma topao je bio i govor predstavice Kola Srpskih Sestara, gđe. Ljubice D. Pešić, koja je naročito apelovala na omladinu i kazala:

„Kolo Srpskih Sestara izlazi danas pred vas, draga Omladino, vedra lica i uzdignute glave, da vam kaže: „Vaše majke su sa vama i uz vas uvek, i kao što su umele da odgaje div junake i da ih sprema za velika dela, umele su da odgaje i današnju omladinu, koja će to delo očuvati.“

Kolo Srpskih Sestara moli vas da verujete da ono ima puno nade i poverenja u današnju jugoslovensku omladinu. Kolo Srpskih Sestara obraća se vama, univerzitetima i sokolska omladina a preko vas i svoj našoj omladini i kaže vam: vi ste naša nada, naša uzdanica, naša zaštita i naša odbrana, vi ste naš ponos, vi ste oni koji ćete hteti i umeći da vodite Jugoslaviju sa puno časti, hrabrosti i morala ka sve lepšoj i boljoj budućnosti. Vi ste oni koji ćete čuvati i očuvati Jugoslaviju i ljubav i slogu među braćom.“

Pošto je omladina sa zanosom prihvatala reči gđe. Pešić, progovorio je burno pozdravljen, Dr. I. M. Čok, i kazao:

Starešinstvo SKJ i župe Beograd u povorci

stih uglednih ličnosti, koje su prisustvovala svečanosti u SSKJ, a kojima se pridružio i poslanik Republike čehoslovačke, g. Jaroslav Lipa, kao i izaslanici bugarskog i poljskog poslanstva, u dvorani se našla elita našeg građanstva, radništva, seljaštva i omladine, koja je gutala svaku reč sa najvećim oduševljenjem i neprekidno klicala velikom delu ujedinjenja.

Starešina župe, brat Gradojević je još jednim vrlo lepim govorom otvorio ovu manifestaciju, pozdravljajući naročito izaslanika Nj. V. Kralja, pa zatim izaslanika g. Ministra vojske i mornarice, starešinstvo Saveza SKJ, sa bratom E. L. Ganglom na čelu i konačno pretstavnike bratskih slovenskih naroda i država. Kod pozdrava izaslaniku Nj. V. Kralja, čitava dvorana se prolamala poklicima Kralju i Kraljevskom domu. Srdačnim ovacijama i burnim klicanjem vojsci, bio je pozdravljen i izaslanik g. Ministra vojske i mornarice, general Stajić, kao i Prvi zamenik starešine SSKJ brat Gangl. I kod pozdrava pretstavnicima slovenskih država nastale su spontane ovacije. Čitava ova priredba protekla je u neprekidnom oduševljenju i odličnom raspoloženju.

Nakon pozdrava brata Gradojevića, pročitao je sekretar sokolske župe Beograd, brat Dušan Živković, tekst poslanice Saveza SKJ, koju je „Sokolski Glasnik“ objavio u prošlom broju. Čitanje ove značajne poslanice, bilo je

na hiljade i hiljade iz sviju krajeva domovine, pa čak i preko Okeana, poletili smo u taj obračun, ponešeni najvišim čovečanskim idealima, jer smo verovali u bolju budućnost i večni genije našeg naroda.

Današnja Jugoslavija nije delo neke slučajnosti; za nju su položili svoje mlade živote i prolili krv najbolji sinovi naše nacije. — Zato mi, preostali živi drugovi, ceneći žrtve palih drugova, zavetujemo se uspomenu na njih, da ćemo sa istim žarom, kao i nekada, braniti slobodu naroda i čuvati granice velike, ali čovečanske Jugoslavije! Ovo ćemo predati u amanet mladim naraštajima, jer mi verujemo u našu omladinu! Verujemo da su oni dostojni naslednici svoje starije braće i otaca, pa im želimo da na tim temeljima stvore jednu Jugoslaviju, lepšu i srećniju nego što smo je mi doživeli!

Živio Nj. V. Kralj Petar II!

Živela omladina!

Nakon srdačnog odobravanja, uzeo je reč Stanko Jovanović, u ime Udruženja rezervnih oficira i ratnika, i kazao:

„Rezervni oficiri i ratnici, koji su pre dvadeset godina, predvođeni Viškim Kraljem Aleksandrom I Ujediniteljem, zajedno sa drugovima iz aktivne vojske, preko Kajmakčalana i Dobrog Polja, raskinuli lance porobljenoj otadžbini i doneli slobodu

Brat Gradojević govori na velikom zboru, u Sokolu Matici

U ime Srpskog Kulturnog Kluba je uzeo reč g. Nikola Stojanović, koji je naročito podvukao potrebu intenzivne jugoslovenske kulturne ofanzive, pozivajući javnost, a naročito omladinu, da sa reči pređe na dela i na svakidnji rad za dobro naroda i otadžbine, čije granice mora da ostanu neprikosnovene, a nezavisnost potpuna.

Zatim je, u ime **Jugoslovenskog Kulturnog kluba**, progovorio Dr. Viktor Novak, prof. univerziteta i kazao, između ostalog:

„Nesumnjivo u narodnoj istoriji SHS, od doseljenja na jug, Prvi decembar je najveći istorijski dan, kojim se obeležava konačna pobeđa nad svim spoljnim silama, koje su više od hiljadu godina sprečavale ujedinjenje jugoslovenstva i stvaranje jedne zajedničke države. Međutim, treba da se kaže iskreno i muški, da dvadeset proteklih prvih decembara, od prvog do današnjeg, ne predstavljaju i punu pobeđu onih unutrašnjih snaga, koje još uvek vitlaju našim uznemirenim dušama, kao preostali biološki elementi nesrećne slovenske baštine. Zato je u dvadesetoj godini postojanja Jugoslavije, jugoslovenska misao krenula u život beogradski Jugoslovenski Kulturni Klub, da za njim kroz čitavu Jugoslaviju poniknu i mnogi drugi Jugoslovenski kulturni klubovi, koji će poraditi da Prvi Decembar bude praznik, ne samo državnog, nego i duhovnog jedinstva našeg naroda.”

G. Mirko Tomović je progovorio u ime „Narodne Svesti”, udruženja bivših utamničenika, interniraca i ostalih boraca za slobodu protiv tudina; pa se sa naročitim pijetetom setio svih onih koji su umirali i stradali, na vešalima i po tamnicama, za veliko delo Prvog decembra.

Posle njega je, u ime udruženja „Slovenska misao”, zanosni govor održao g. Vladimir Savić, konzul u m. Podvukavši velike moralne odlike slovenskih naroda, koji neće nikoga da unižuju da bi sebe uzvisili, i koji ne traže drugo nego da, u punoj slobodi, rade na svom napretku i na sreći čovečanstva. Solidarnost slovenskih naroda je potrebna,

i ona može da bude od koristi čitavom čovečanstvu.

Konačno je, u ime udruženih studenata beogradskog univerziteta progovorio student Miloško Todorović, ističući pripravnost celokupne omladine u Jugoslaviji, da poradi na delu unutrašnjeg sređivanja, sloge i stvaranja zajedničkog duha i kulture; kao i pripravnost te omladine, da se za nacionalnu nezavisnost i nepovredivost državnih granica bori isto onako oduševljeno, kao i prošla herojska pokolenja. Studentstvo treba da se čitavo ujedini u radu za dobro naroda i jake, slobodne Jugoslavije.

Kad su se poklici, koji su sve te govore najvećim oduševljenjem popratili, slegli, recitovao je g. Dragoljub Gošić, odeven u sokolskoj odori, Saničevu pesmu „Pobednik”, nakon čega je muzika otstvirala „Hej Sloveni!”. Publika je sva ustala i prihvatila pevanjem, a onda se je uz neprekidne ovacije Kralju, Jugoslaviji, vojsci, starim ratnicima, Sokolstvu i omladini, razišla, — zadovoljna i razdragana uspehom ove veličanstvene manifestacije.

ZA MINISTARSTVO TELESNOG VASPITANJA U ČEHOSLOVAČKOJ

„Lidove Noviny”, od 26 novembra, donose članak M. Kroužila, u kome se govori o potrebi centralizacije nadležnosti za telesno vaspitanje u Češkoj. Ističe se, da je odmah posle oslobođenja tadašnji starešina ČOS, Dr. Šajner, podneo predlog o ustanoavljenju zasebnog Ministarstva za telesni odgoj, ali do oživotvorenja te ideje nije došlo, već je telesno vaspitanje došlo u nadležnost Ministarstva narodnog zdravlja i telesnog vaspitanja. Međutim, to Ministarstvo nije imalo svu kompetenciju na tom području, nego ju je delilo i sa ostalim Ministarstvima; u prvom redu sa Ministarstvom prosvete, koje se staralo o telesnom vaspitanju u školama; zatim sa Ministarstvom narodne odbrane, pa onda sa Ministarstvom trgovine (trgovačke industrijske škole itd.), sa Ministarstvom poljoprivrede (Poljoprivredne škole itd.), i konačno sa ministarstvima unutrašnjih i spoljnih po-

Blagodarenje u Dvoru i u Sabornoj Crkvi

Proslava Prvog Decembra u Beogradu, koja ujedno beleži i dvadesetogodišnjicu postojanja Jugoslavije, obavljena je svečano, i u toj svečanosti su učestvovali svi najviši državni faktori, sve vlasti i sva udruženja.

U dvorskom hramu na Dedinju je održano svečano blagodarenje, kome su prisustvovali Nj. V. Kralj Petar II, zatim Krajevski Namesnici, g. R. Stanković i g. I. Perović, komandant Kraljeve Garde i članovi civilne i vojne kuće Nj. V. Kralja.

Ugledni predstavnici i gosti na zboru, u Sokolu Matici

Svečanom blagodarenju u Sabornoj crkvi prisustvovali su također Kraljevski namesnici g. Stanković i g. Perović, čitava kraljevska vlada, sa predsednikom, g. Milanom Stojadinovićem na čelu, predstavnici senata i Nar. Skupštine, mnogi bivši ministri, predstavnici vojske i članovi diplomatskog kora, predstavnici udruženja i ostale mnogobrojne ugledne ličnosti. Savez SKJ, predstavljao je prvi zamenik starešine, brat E. L. Gangl.

Blagodarenja su održana i u ostalim bogomoljama u Beogradu i u zemlji.

Akademije u beogradskim društvima

Sva sokolska društva u Beogradu priredila su na dan Prvog decembra, posle podne ili uveče, svečane akademije, na kojima je u prvom redu pročitana poslanica Saveza SKJ, a onda su izvedeni vrlo uspešni, telovežbački, muzički i literarni programi. Članstvo je u velikom broju posetilo sve te priredbe, a pored njega je došao i veliki broj ostalog građanstva, tako da su sve dvorane sokolskih društava u Beogradu bile ispunjene rodoljubivim svetom, koji je sa najvećom pažnjom i oduševljenjem slušao zanosne patriotske govore pojedinih članova sokolskog starešinstva, kličući burno pri čitanju značajnih mesta iz poslanice Saveza SKJ i priređujući oduševljene manifestacije Kralju, Kraljevskom domu i Jugoslaviji.

Raspoloženje na svim tim priredbama bilo je odlično, tako da su se u srdačnom razgovoru, zabavi i igranci, otegle do kasno u noć, kad se prestoničko Sokolstvo razilazilo svojim kućama, radosna srca što je moglo tako lepo da započne rad na pragu treće desetogodišnjice, u slobodnoj i ujedinjenoj otadžbini.

slova. Sve je to imalo za posledicu, da nije bilo jedinstvenog plana na polju telesnog vaspitanja, pa niti na području vaspitanja za vojnu odbranu. Pisac članka završava, da u momentu kada se čitav unutrašnji život u novoj republici stavlja na nove osnove, treba i telesno vaspitanje pojednostaviti i dati ga u nadležnost jednog jedinog Ministarstva.

Svečanosti u ostaloj zemlji

Sem svečanosti u prestonici, proslavile su i sve ostale, velike i manje varoši u zemlji, sve do najmanjih sela, dan Prvog decembra i dvadesetogodišnjicu postojanja Jugoslavije u najvećem oduševljenju, i svuda je na čelu tih proslava stajalo jugoslovensko Sokolstvo. Sve sokolske jedinice u zemlji upriličile su toga dana svečane akademije ili zborove, na kojima je sakupljenom članstvu i ostalom stanovništvu pročitana poslanica Saveza SKJ, koja je zbog svoje patriotske sadržine bila posvuda predmetom najživljih aklamacija. Sem toga veliki deo sokolskih jedinica spremio je obilat i uspešan

Na Sušaku, kao i u svim varošicama našeg primorja i naših ostrva, bile su formirane brojne sokolske povorke, svi domovi su bili iskićeni zastavama i svuda su priredene vanredno uspele akademije.

U Novom Sadu je, na svečanoj sednici sokolske župe, održao zanosan govor br. Dr. Ignjat Pavlas, a o značaju Prvog decembra govorio je brat Svetislav Marić, nakon čega su novi članovi položili zakletvu, pa je bio izveden veoma uspeo program. Svečana povorka, u bogato iskićenim ulicama, bila je burno pozdravljena od čitavog građanstva.

Naročit karakter je dobila proslava Prvog decembra u Subotici, gde je, tom prilikom, položen kamen temeljac za spomenik blaženopćivšem Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. I na čelu te svečanosti bilo je subotičko Sokolstvo, koje je sa ostalim građanstvom priredilo veličanstvenu povorku, a na kojoj je starešina sokola, brat Lazar Pešić održao sjajan patriotski govor.

Iznimni značaj imala je i proslava u Dubrovniku, jer je toga dana dubrovačko Sokolstvo otkrilo spomen-ploču u počast sokolskih mučenika, koji su za vreme rata dali svoje živote za slobodu i jedinstvo Jugoslavije, kaptana Hadžije i Srzentića, te omladinca i trgovca Milišića. Starešina Sokola, brat Niko Šutić održao je tom prilikom govor o značenju Prvog decembra i o žrtvama palih mučenika. Istoga dana je Sokolstvo priredilo i svečanu akademiju, te je organizovalo veličanstvenu povorku kroz varoš i položilo venac na spomenik velikog našeg pesnika Ivana Gundulića, povodom 300-godišnjice njegove smrti.

Pozdravi iz Praga i Varšave

Povodom praznika Prvog Decembra, primio je Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije, ova dva telegrama, iz Praga:

„Savez Slovenskog Sokolstva seća se vašeg narodnog praznika ujedinjenja sa željom, da jugoslovenski narod ostane i u budućnosti silan i nepobediv.

Dr. Bukovski”

Bratski vas pozdravljamo na dan velikog praznika Ujedinjenja jugoslovenskog naroda, kome želimo i za budućnost svaku pobeđu.

Českoslovačka obec sokolska

Predsednik međunarodne gimnastičke federacije, grof Adam Zamojski, pozdravio je, iz Varšave, dan našeg narodnog ujedinjenja ovim telegramom, upućenim Starešinstvu Saveza SKJ:

„Na današnji svečani dan, primite iskrene želje za napredak i sreću vašu i vaše otadžbine. Zdravo! Czolem!”

Pozdravi iz Jugoslavije

Starešinstvo Saveza SKJ primilo je, prilikom proslave Prvog decembra, sa mnogih svečanih sednica sokolskih jedinica brojne telegrama, u kojima se podvlači odanost Sokolstva Kralju i Kraljevskom domu, te narodnom jedinstvu i veličini Jugoslavije, a sem toga se srdačno pozdravlja i prvi zamenik starešine, brat E. Gangl i čitava Savezna Uprava. Telegrami su došli od sokolskih jedinica: Aleksinac, Andrejevac, Bar, Bijela, Bjeljina, Cetinje, Debar, Karlovac, Izbište, Kistanje, Klis, Koprivnica, Kriva Palanka, Leskovac, Negotin, Murter, Pag, Priština, Senjski Rudnik, Sinj, Tetovo, Trogir, Vranjica, Zaječar, itd.

ZA SPOMENIK GAVRILU PRINCIPU

1934 godine osnovan je u Sarajevu odbor za podizanje doma-spomenika Gavrilu Principu, u njegovom rodnom mestu, Bos. Grahovu. Do sada se sakupilo 400.000 din. Pošto je, međutim, za ovaj spomen-dom potrebno najmanje milion dinara, to je odbor poradi, da se organizuju pododbori u više mesta, te je osnovan jedan takav pododbor u Beogradu. Da bi se akcija za sakupljanje sredstava u Beogradu što šire razvila, u beogradski pododbor birani su predstavnici raznih društava, a za predsednika je izabran dr. Boža Marković, univerzitetski profesor.

nacionalni i umetnički program, a gotovo sve sokolske jedinice upriličile su svečane povorke, kojima se pridružilo i ostalo građanstvo.

Naročito u našim velikim, nacionalnim i kulturnim centrima, bile su sokolske priredbe svečane i uspele, kao n.pr. u Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu, Skoplju itd. U Ljubljani su sva sokolska društva priredila svečane sednice, koje su bile ogromno posećene

i koje su protekle u neopisivom oduševljenju. Na velikoj popodnevnoj manifestaciji i u povorci, koja je bila jedna od najvećih što ih je Ljubljana ikada videla, išlo je Sokolstvo na čelu povorke, i brojilo je preko 8000 članova. Svuda, kuda je prolazilo, Sokolstvo je bilo predmet najsrdačnijih ovacija. Naročito su pak uspele akademije sokolskih društava Ljubljana-Vič i Ljubljana-Siška.

U svim drugim mestima Slovenačke, proslava je uzela također iznimno svečan karakter. U Mariboru je bilo svečano razviče naraštajске zastave, zatim velika akademija u sokolskom domu, svečana povorka i vrlo uspela i granka u sokolskom domu. Sokolska društva u Kamniku, Celju, Kranju i ostalim, većim i manjim mestima Slovenije, imala su također redak uspeh u svojim priredbama.

U Sarajevu su Sokoli održali svečanu akademiju i bili duša čitave sjajne manifestacije, što ju je Sarajevo priredilo u slavu Prvog decembra.

U Splitu, koji je već uoči Prvog decembra, priredio raskošno osvetljenje, upriličilo je sokolsko društvo veličanstvenu bakljadu, a na sam dan Prvog decembra, isto tako golemu povorku, koja se poklonila mučenicima za narodno ujedinjenje, a u ime koje je govorio član sokolskog Starešinstva, brat Roko Čulić. I u Splitu je ovogodišnja manifestacija bila veličanstvenija nego ranijih godina.

U Nišu je Sokolstvo priredilo vanredno uspešnu bakljadu i, u svečanoj povorci, se poklonilo pred spomenik Oslobođiocu Niša, kojom prilikom je starešina župe, brat Radovan Dimitrijević, pročitao poslanicu Saveza SKJ i održao patriotski govor.

U Skoplju, kao i u svim varošima Južne Srbije, Sokolstvo je uzelo živog učesća u proslavi, manifestujući svuda svoju radost nad praznikom dvadesetogodišnjice ujedinjene otadžbine. Svečane manifestacije su organizovane i u čitavoj Bosni, a naročito u Mostaru, Banjoj Luci, Jajcu, itd.

Novi predsednik Češko-slovačke Republike

Pred dva dana izabrali su zakoniti predstavnici Čeha, Slovaka i Potkarpatskih Rusa, za trećeg predsednika Čehoslovačke Republike, dr. Emila Hahu, dosadašnjeg predsednika najvišeg upravnog suda u Pragu.

Izbor dr. Haha za predsednika Čehoslovačke Republike ima u današnjim vremenima naročito značenje.

Novo unutarnje ustrojstvo, po kome su slovačka i potkarpatska Rusija dobile široku autonomiju, i napokon novi putevi što ih Čehoslovačka Republika, nakon svih tih događaja, mora da traži, da osigura spoljnu bezbednost i što veću nezavisnost, i da sredi teške unutarnje, ekonomske i socijalne prilike, — sve to čini da ovaj sadašnji izbor šefa države, bude od presudnog značenja, ne samo za čehoslovački narod i državu, već i za čitav razvoj prilika u srednjoj Evropi.

Kada je, godine 1918, bio biran za predsednika Republike veliki mislilac, humanist, rodoljub i državnik, T. G. Masarik, taj čin je predstavljao u glavnom svečanu apoteozu jedne velike nacionalne pobede, kada se činilo da i čehoslovački narod i čitava Evropa idu u susret dugom razdoblju mira i konstruktivnog rada, pa se prema tome nikakvi sudbonosni problemi nisu postavljali pred one koji su u punom pravu i oduševljenju, izabrali prvog Prezidenta. Kada je, nakon Masarikove demisije, bio izabran Dr. E. Beneš, nije doduše jednodušnost bila tolika, ali se ni onda nije radilo o sudbonosnim problemima, a velika većina javnog mišljenja smatrala je da je Dr. Beneš jedini predistiničan da bude Masarikov naslednik. Danas, naprotiv, nije, nakon demisije prezidenta Beneša, niko mogao ni da nasluti ko bi mogao da dođe na čelo nove Republike, pa se u najvećoj zebnji tražio čovek koji bi bio isto tako prihvatljiv od Slovaka, potkarpatskih Rusa, kao i od Čeha; koji bi svojim sposobnostima i energijom mogao da pretstavlja garanciju da će državu što pre izvesti iz današnjih prilika; i koji, po partijskoj nezainteresovanosti, ne bi izazvao podozrenja kod suseda Čehoslovačke, već bi naprotiv dao naslutiti da će buduća spoljna politika te države težiti

što prijateljskim odnosima sa svima, bližim i daljim susedima.

Spominjala su se mnoga imena i nabacivali se mnogi kandidati, ali ni jedno od tih imena nije naišlo na jednodušnost. Konačno je, pred vrlo kratko vreme, izneto ime dr. Emila Haha i već je u prvi mah taj predlog naišao na odobravanje, ne samo sva tri dela Čehoslovačke Republike, nego i svih partija i grupa, kao i čitave čehoslovačke javnosti. I to je vrlo razumljivo! Odličan rodoljub i čovek velikog znanja, dr. E. Haha važi kao najveći pravni autoritet Čehoslovačke Republike, koji se naročito istakao na području upravnog prava i posebno je studirao problem samouprava, u različitim državama u svetu. Bio je član Upravnog suda u Beču, pa posle predsednik Senata najvišeg Upravnog suda u Pragu, i konačno vrhovni šef toga Suda, a vršio je i funkciju člana međunarodnog arbitražnog suda u Hagu. Njegova dela iz pravnog područja vrlo su mnogobrojna, ali se dr. Haha u isto vreme zanimamo i za ostala područja javnog života, a naročito za umetnost i literaturu, pa je neko doba bio i kurator Moderne galerije u Pragu.

Nakon administrativne pometnje, kao i pometnje u dušama i raspoloženjima, koja je razumljiva posle svega što se dogodilo, čehoslovačkoj državi je potreban kao šef, čovek velikog pravnog smisla, ljubavi za red i za disciplinu, retke energije i nepristrasnosti prema svim delovima naroda i svim slojevima. Po svemu što se zna o dr. Hahi, novi Predident je takav čovek i zato nije nikakvo čudo što čitava čehoslovačka javnost i čitava štampa, bez razlike mišljenja, pozdravljaju njegov izbor i što očekuju od njega mnogo za budućnost naroda i države.

Mi koji smo na sreću i uspeh čehoslovačkog naroda uvek gledali sa nezainterosovanim bratskim simpatijama, pozdravljamo također novog Prezidenta, sa željom da Čehoslovačka Republika nađe u njemu sve što joj je u današnjim teškim vremenima potrebno te da novi Predident što pre ispuni velike nade što ih u njega polaže njegov narod i svi oni, koji taj narod nepromenjeno vole.

Sokolstvo veliča dane oslobođenja

Još pre proslave Narodnog ujedinjenja, Prvog decembra, Sokolstvo je u mnogim našim krajevima priredilo veličanstvene proslave prilikom oslobođenja tih krajeva od tuđinskog gospodstva. Sem proslava u Vojvodini, o kojima smo javili već u prethodnom broju, treba istaći i svečanosti u Sarajevu, Banjoj Luci, Mostaru itd., u kojima je također predvodilo Sokolstvo, kao što su Sokoli predvodili i u naprima i u stradanjima za oslobođenje tih krajeva, još u doba tuđeg gospodstva. Četinje je također na vrlo svečan način proslavilo ujedinjenje Crne Gore sa ostalom Jugoslavijom, kojom prilikom je u Narodnom pozorištu priređena svečana sednica Sokolskog društva, na kojoj je glavni govornik bio društveni prosvetar Bokan. Svečanost je završena velikim ovacijama Kralju i Jugoslaviji, i klicanjem Sokolstvu.

I Split je svečano proslavio 20-godišnjicu dana kada se srpska vojska iskrcala na „gatu majora Stojana“, pa je i u toj proslavi Sokolstvo uzelo vrlo živog učešća.

Mnoga mesta u Sloveniji proslavila su također dan kada su ugledala narodnu vojsku i kada su se otkrila od Austrije i sve te priredbe bile su organizovane od Sokolstva.

Iz naših jedinica

ZBOR NAČELNIKOV I NAČELNIC CELJSKE SOKOLSKJE ŽUPE

Ob otvorenju zbora, 20. novembra 1938, se je župni načelnik brat Tone Grobelnik po vdanostnem pozdravu Nj. Vel. Kralju Petru II, spomnil bratov in sester, ki so v minulem poslovnem letu umrli. Omenjal je najvažnejše dogodke in prireditve v župi, kakor župni zlet v Celju in X jubilejni vsesokolski zlet v Pragi. Opozarjal je na važnost obrambne vzgoje, ki se je bo župa marljivo lotila.

V imenu župne uprave je pozdravil zbor župni podstarosta brat Franjo Čepin, ki je navajal primere in dokaze o veliki važnosti načelnika in načelnic.

Poročilo župnega načelnika je seznanjalo zborovalce s tehničnim delom v župi, ki je bilo zelo živahno. Na enaki način je poročala župna načelnica, sestra Mirka Drudnova, posebej pa še opozorila, da zahtevajo sedanji časi od članic, da se pripravljajo na obrambenost. Če bi bila domovina v nevarnosti, mora delo Sokolice ustrezati poslanstvu žene in skrbeti, za olajšanje posledic vojne. V tem pogledu so zamišljeni župni ali okrožni tečaji.

Poročilo br. Franceta Kluna se bavi vzgojo naraščaja, poročilo br. Juro Toplaka vzgojo dece. O delovanju v prostih panogah je poročal br. Adolf Urbančič, o uspehih v plavanju br. Gojmir Gala. Zanimivo je bilo izčrpno poročilo brata Lojzeta Vidmarja o obrambenosti in kolesarstvu. Brat Karol Verk je izdelal pravilnik za javne nastope, ki ga bodo društva še proučila. Brat Jakob Tkalec je opisal delo v strelskih odsekih, a brat Prestor Jože je postavil tabelo o telovadnem obisku v župi. Župni prosvetar br. Drago Pahor se je bavil s taborenjem in razpravljao o važnosti sokolskega tiska.

V zvezi s programom za nastopno leto so bili sprejeti razni sklepi. Vsi župni prednjaški tečaji, izvemšji izrazito obrambnega značaja, se bodo vršili v obliki taborenja v gozdni šoli, meseca julija in avgusta, in to za članstvo, naraščaj in deco. V januarju bodo nedeljski delovni sestanki za članice, v tem mesecu bo tudi triidnevni delovni tečaj za članice. — Splošne župne tekme se bodo vršile 12. junija v Celju. — Župne tekme o odbojki bodo 8. septembra v Celju. — Župne plavalne tekme se bodo odslej cršile samo združeno z javnim nastopom društva ali okrožja. Obrambni zbori bodo leta 1939 samo po okrožjih. Gozdni tek bo meseca maja v Velju.

V letu 1939 se vršita dva večja zleta v Ljubljani in Mariboru. Zbor si je osvojil predlog, da se priporoča udeležba na obez zletih. Društva Trbovlje in Žalec se dovoli, da smeta na svoja okrožna zleta vabiti tudi ostale edinice naše župe.

Župni skupščini se predlaga dopolnitev pravilnika o sprejemanju in brisanju iz članstva: „Članstvo, ki se po prestani preizkusni dobi vkljub ponovnemu opozorilu

Književnost

Selma Lagerlef slavi 80-godišnjicu

20. novembra je slavila čuvena švedska književnica, Selma Lagerlef, osamdesetogodišnjicu života.

Ime Selme Lagerlef, ma koliko da pripada jednom malom narodu, poznato je u čitavom svetu, a neki od njenih romana, kao na pr.: „Gesta Berling“, prevedeni su na sve važnije jezike sveta. Za svoj literarni rad bila je Selma Lagerlef počašćena Nobelovom nagradom, ali pravi razlog zbog koga štampa čitavog kulturnog sveta pozdravlja veliku švedsku spisateljicu, nalazi se u retkom idealizmu, plemenitosti osećaja, humanosti i potsticanju na sve što je lepo i dobro, kojim odiše čitavo njeno književno delo. Geslo Selme Lagerlef je: „Amor et labor vincit omnia“, što znači: „Rad i ljubav pobeđuju sve“, a u odluci kojom joj je dodeljena Nobelova nagrada, kaže se izričito, da je to učinjeno „za plemeniti idealizam, bogatstvo fantazije i duboko shvatanje, koje se javlja u njenom pesničkom delu“.

Selma Lagerlef je, u mladosti, počela također kao pristalica tadašnjeg kozmopolitskog smera u literaturi, ali je ubrzo shvatila, da će najviše koristiti opštoj ljudskoj misli i sporazumevanju između naroda, ako što dublje ude u srž svoje vlastite zemlje i ako iz njenog dela progovori dubina duše vlastitog naroda. Ljubav prema rodnoj grudi i prema svemu što ima veze sa narodnim životom, izbija naročito iz njenog romana „Jerusalem“, koji je preveden i na naš jezik, kao i nekoliko ostalih dela ove velike spisateljice.

Dela Selme Lagerlef, iz kojih izbija ljubav prema svim plemenitim odlikama, kojima se ponosi i Sokolstvo, odlična su lektira za naše mlade naraštaje, naročito ženske; a pogotovo u današnjim vremenima sumnje i upada mnogih vrednosti. Zato se željama čitave dobronamerne svetske javnosti, prilikom njenog jubileja, pridružuje i naša redakcija!

DRAMA O DOBROVOLJCIMA U DOBRUĐZI

U oči proslave Prvog decembra, prikazivalo je ljubljansko Narodno pozorište novu dramu Pavla Golie, koja se zove „Dobruđa 1916“. Golia je jedan od najjačih slovenačkih dramskih pisaca, bio je dugo godina direktor drame u ljubljanskom Narodnom pozorištu, a za vreme rata je, kao oduševljeni Jugosloven, stupio u redove jugoslovenskih dobrovoljaca, pa se kao takav borio u Dobruđi. Ovo njegovo najnovije delo odiše živim rodoljubljem, crta živo napore heroja koji su padali i stradali za Jugoslaviju i postiglo je velik uspeh kod publike. Ono je posvećeno „svim Srbima, Hrvatima i Slovencima, koji su 1916 g. pali u Dobruđi, boreći se za slobodu.“

UKINUTI ČEHOSLOVAČKI KONZULATI

Usled političkih promena u Čehoslovačkoj, biće reducirani mnogi konzulati te države u inozemstvu, tako da će u Jugoslaviji otpasti konzulati u Sarajevu, Dubrovniku i Skoplju, čiji će delokrug potpasti pod konzulate u Beogradu odnosno u Zagrebu.

BRAĆO SOKOLI!

Držite se gesla:
Svoj svome!

i kupujte samo domaće
proizvode. Preporuča
Vam se

AMERIKANSKI BAZAR
MARIJAN BAKARČIĆ
Sušak Tyrševa ul. 3

brez opravdičila ne odzove k zaobljubi, se črta iz društva (čet.).

Za nastopno leto je bilo izvoljeno naslednje župno načelništvo: načelnik Grobelnik Tone, Celje, I. nam. Vidmar Lojze, Celje, II. nam. Verk Karol, Sevnica, III. nam. Klun Franc, Zagorje ob Savi, načelnica Mirka Grudnova, Celje, I. nam. Darrinka Klunova, Zagorje ob Savi, II. nam. Stana Juvančeva, Sevnica, III. nam. Milka Lojkova, Celje.

Iz stranog gimnastičkog sveta

NEMAČKE GIMNASTIČKE PRIREDBE U 1939

22. januara: Državne utakmice olimpijskog naraštaja gimnastičara, u Gera.

Međunarodne utakmice Nemačka—Švajcarska, u Brnu, predviđene su za jesen, 1939.

19. mart: Međunarodne utakmice Nemačka—Mađarska u Pussau, a u vezi sa tim i javna vežba gimnastičara u Nirnbргу i Darmstadtu.

16. april: Nemačke savezne utakmice u gimnastici, za muške.

22/23. april: Nemačke savezne utakmice žena.

Početak maja: Zemaljske utakmice Nemačka—Italija, u Italiji.

2/3. juli: Nemačke prvenstvene utakmice, u nemačkom dvanaesteroboju za muške, u nemačkom desetoreboju za žene, spojene sa državnim utakmicama u desetoreboju za muške, osmeroreboju za žene i šesteroreboju za starije.

13. avgust: Jahn-ove utakmice u Freyburgu.

27. avgust: Eliminatorske igre u „Faustball“, „Schlagball“ i košarci, u šest mesta.

16/17. septembar: Nemačke prvenstvene utakmice i državne igre u Faustballu, Schlagballu, košarci; teniski turnir najboljih.

3. decembar: Nemačke utakmice za prvenstvo na spravama, za muške.

10. decembar: Nemačke utakmice za prvenstvo na spravama, za žene.

TERMINI XII OLIMPIJSKIH IGARA 1940

Priredivački odbor XII Olimpijskih igara, 1940, u Helsinkiu, odredio je već sada termine za pojedine grane. Svečano otvorenje igara biće u subotu, 20. jula 1940, u helsinškom povećanom olimpijskom stadionu. Igre će biti svečano zaključene u nedelju 4. avgusta 1940. Prema tome će naredne olimpijske utakmice početi desetak dana ranije od utakmica 1936 u Berlinu. Gimnastika traje od 29. do 31. jula.

Za jugoslovenske takmičare dolaze za sada u obzir: Laka atletika, mačevanje, grčko-rimsko hrvanje, nogomet, jedrenje, streljanje, biciklistika, kajak, plivanje, gimnastika, jahanje, boks i veslanje.

Upozorenje

Zbog izveštaja o proslavi Prvog Decembra, morali smo ostaviti neke važne članke i vesti, za idući broj. UREDNIŠTVO

Jeste li poslali pretplatu
za sokolske listove?